

סג:

כל המנחות באות מצה פרק חמישי מנחות

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

א א ב מ"ח פ"ז מהל' מנחות
ומתקין הלכה זו:
ב מ"ח פ"ח מהלכות קרבן
ספח הלכה זו:

תורה אור השלם

ו. וכל מנחה אשר
תאפה בתנור וכל נעשה
במרחשת ועל מנחת לבן
הקדשין אפה לו תורה.
ויקרא ט

רבינו גרשום

במקום אחר: קרבן אחר
אמרו לו: כלומר קרבן
אחר מן אחר יביא מנחת
מאפה ולא שנים מאה
היה מביא מנחת חלות
ומנחת קרבן היו ב'
קרבנות: א"ל ר' שמעון
אילו נאמר קרבן קרבן
ב' פעמים בספח הדין
אמר חלות קרבן אחר
ורקיקין קרבן אחר נכשיו
שלא נאמר אלא קרבן
ומנחת חלות ורקיקין
קרבן א' ואם רצה להביא
מנחת חלות ומנחת קרבן
יביא קרבן א' הוא: מה
דוכן נעשה במרחשת ועל
מנחת חלות קרבן אחר
מנחת חלות קרבן אחר
ב' מינין הן ואם הביא
מנחת א' משינה לא יצא
אף כל האומר למעלה
במנחת מאפה ב' מינין
הן ואם הביא מנחת א'
משינה לא יצא אבל
חלות לחודיהו ורקיקין
לחודיהו אימא לא יביא
קרבן בשמן כשמן דאיהו
שירצה יביא ודיו: איכא
ב' יורה אפי' דיעבר נמי
לא דכל תנא בתרא לטפוי
הדרן קוד כל המנחות:
מ' סאין. היינו איפה:
בשבת. לפי שבילוי ששה
עשר היה נקצר: בלא טירחא
שאני צריך להקדוהו הרבה
שאני צריך ליטול אלא
האבן פטור ויהיה עשרון:
דכי שבתא מילתא. שלא
יהא צריך ליטול אלא האבן
הברור שבו. ואל ירבה
במלאכות הרבה לקצור
ולטחון יותר מצורך וכן
שאר המלאכות שמשתע
הקצויה עד שעת הורגה:
כיון דאפשר להוציא
אטחין בכתי טפי לא
טחין כרעבין בחול
ה' צד דאפשר משלש
לאפקי עשרון מובחר לא
טחין בחמש כרעבין
בחול: דליכא בוין קדשים
נבי עומר דהא אפשר
להוציא עשרון מובחר מן
אבל נבי פסח דאיכא בוין
קדשים אי לא מיפשת כולו
שלא יהיו קדשי שמות

רבי ישמעאל (ט) [וחכמים אומרים] אחד שבת ואחד חול משלש היה
בא. שבת דמורה רבי ישמעאל מוציר כרישא וכספיק דפוסה
(דף ג.) דפליגי רבי אליעזר ורבנן במחללת ואמר רבא בגדולה דכולי
עלמא לא פליגי דסמחא לסיכור כי פליגי בקטנה ומקשי אביי אי
הכי אחת גדולה ואחת קטנה אחת
קטנה ואחת גדולה מבני ליה אין
גירסא זו נכונה ואיפכא גרסינן
דמכות הכא דההוא דמדור רבנן
מבני ליה למיתני כרישא וכן ההיא
דמתן נפרק נחמא דראש השנה
(דף טז:) אחת יבנה ואחת כל מקום
שיש בו ב"ד *:

מפשיט את הפסח עד החזה.
דך רגליו ממחיל
הולך ומפשיט עד החזה ליטול
אימוריו ולא דמי לההיא דמניא
בכורות נפרק כל פסולי המוקדשין
מרגילין בכוור דהתם במפשיטו
(דף ג.) וכתמורה פרק ודל מנחת
(דף ג.) אין מרגילין ביום טוב ואין
מרגילין בכוור דהתם במפשיטו
לעשות נוד שלם וצריך להוציא * רגליו
מזארו ולא דווקא נקט הכא פסח *
דכל קרבן ציבור של שנת היום מצי
לאשמעינן ונקט פסח לרבותא אף
על פי שיש פסחים מרובים ונרצין
מזארו ולא דווקא נקט הכא פסח *
דכל קרבן ציבור של שנת היום מצי
לאשמעינן ונקט פסח לרבותא אף
על פי שיש פסחים מרובים ונרצין
מזארו ולא דווקא נקט הכא פסח *
דכל קרבן ציבור של שנת היום מצי
לאשמעינן ונקט פסח לרבותא אף
על פי שיש פסחים מרובים ונרצין
מזארו ולא דווקא נקט הכא פסח *

דחשו שלם יתקלקל הכשר משום
דעיקרו לאכילה:

שחט

רבי ישמעאל אומר * עומר היה בא בשבת משלש סאין ובחול מחמש
* וחכמים אומרים אחד שבת ואחד חול * משלש היה בא רבי חנינא סגן
הכהנים אומר בשבת היה נקצר ביחיד ובמגל אחד ובקופה אחת ובחול
בשלשה בשלש קופות * ושלש מגלות וחכמים אומרים אחד שבת ואחד חול
בשלשה בשלש קופות ובשלש מגלות: **גמ'** בשלמא רבנן קא סברי עשרון
מובחר * בשלשה סאין אתי ולא שנה בחול ולא שנה בשבת אלא רבי ישמעאל
מאי קסבר אי קסבר עשרון מובחר לא אתי אלא מחמש אפילו בשבת נמי אי
משלש אתי אפילו בחול נמי אמר רבא קסבר ר' ישמעאל עשרון מובחר בלא
טירחא אתי מחמש בטירחא אתי משלש בחול מייחין מחמש דהכי שביחא
מילתא בשבת מוטב שירבה במלאכה אחת בהרקה ואל ירבה במלאכות
הרבה אמר רבה ר' ישמעאל ור' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אמרו דבר
אחד דתניא * ארבעה עשר שחל להיות בשבת מפשיט את הפסח עד החזה *
דברי רבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה * וחכ"א עד שיפשיט את כולו
מי לא אמר ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה התם כל היכא דאפשר
לא טרחין הכא נמי כיון דאפשר לא טרחין ממאי דלמא עד כאן לא קאמר
ר' ישמעאל הכא אלא דליכא בוין קדשים אבל התם דאיכא בוין קדשים
אימא

משוכה הדבר דהו עשרון מובחר טפי שאין ממציא מכל סאה אלא מעט אותו סאת דק היוצא ראשון: **מוטב שירבה במלאכה אחת.** מוטב שיחלל
פעמים הרבה שנת במלאכה אחת כגון שירק הג' סאין פעמים הרבה: **ואל ירבה במלאכה הרבה.** שיקצור וירבה ויכרו ויטחון וירקד שמי סאין
יותר: * **עד פסח.** שיכול להוציא את האימורים: **לא טרחין.** יותר נשנת: **בוין קדשים.** חזיו מופשט ועומד קך עד הלילה ודומה כנבילה:

כלל

(א) ונלל נט. ט. לקמן עכ"ל.
(ב) לקמן עכ"ל. (ג) ונלל נט.
(ד) צ"ל משלש. (ה) שנת קמץ:
קמץ: ומפשיט דפסח פ"ד
ה"ט. (ו) מיין מרחשת ומנחת
שמי מיין. (ז) ד"ק. (ח) ונלל נט.
(ט) ונלל נט. (י) ד"ק.
(י) ונלל נט. (י) ד"ק.
ומפשיט פסח. וקמץ ומפשיט כ'
ובמנחות כ' ד"ק. (י) ד"ק.
ובמנחות כ' ד"ק. (י) ד"ק.
ובמנחות כ' ד"ק. (י) ד"ק.
ובמנחות כ' ד"ק. (י) ד"ק.
ובמנחות כ' ד"ק. (י) ד"ק.

הנהגות רב"ח

(א) רש"י ד"ה איכא כתיבא
וכי מקרבן אחד שחט
בדיוקנו ולרבי יוסי דיליף
מגללה:

מוסף רש"י

מפשיט את הפסח עד
החזה. מחלל מחלל
האחרונים עד החזה יחלל
לחולא אימורים ספקיה
חללי דוחין שנת וכו' לא
מפשיט מיד עד חורחא
דלוקר היינו הוה שנת
טמא: והיינו פירש דמתן
במנחת חול (פ"ד ט"ז)
הנכנסים צריכים מחלל מן
גבי חטאת ויהי חטאת יורד
עד שנתע (חטא) כפי חלום
חלק את חלום ונתן למי
שוכה לו. ואיכא הכרעה
ומיידק והפסח וכו' שמי
מיידק משכנת חלום שילק
ידיו מן הפסח והחולל
להתענות צריכים קמץ. ונמי
עלה דכילל כלל מירק
והפסח ומנחת חולל
אחר חלום. ונמי פסח מן
מפשיט עד החזה ונלל נט
לחולא אימורים חלל חלל
קורבן ומנחת חולל חלל
פירש מן הפסח. ואמר
רבי ישמעאל שז' אינו עומר
ומפשיט משום דכיון דפירש
היה חזרה מילתא דלחלל
לפסח ונלל נט. ונמי
דומא דלילין דלא משכנן
שם קמץ:

שיטה מקובצת

(א) אומר העומר (ב) קופות
ובשלש: (ג) עד החזה (שבת
דף קטו ע"ב וחז"ל פסחים דף
סה ע"ב): (ד) אפיינן מוחלן
סאין: (ה) מיין דכל
(ו) מיין קרבן הן: (ז) אף כל
מנחה אשר תאפה בתנור:
(ח) אחד ולא שנים למחללה
הוא דלא הא ריעבר שפיר
דמי ולי: (ט) פסח
במבוללה: (י) עד שיעשרין
אחין על עשרון: (יא) ליתוי
חמש רהא: (יב) דאפשר
שיכול להוציא את האימורים
עד החזה חז"ל ומחיר לא:
(יג) פסח. והוא הדין לשעזיר
הנהלים או לכבשי העצרת
שאם חל בשבת אין בישראל
דוחה שבת. חז"ל:

